

Elektros ir dujų rinkų apžvalga

Kainos ir prognozės / 2023 m. liepa

ELEKTRA

Vidutinės mėnesio „Nord Pool“ biržos elektros energijos kainos Lietuvos kainų zonoje

15% ↓
nuo praėjusio mėn.

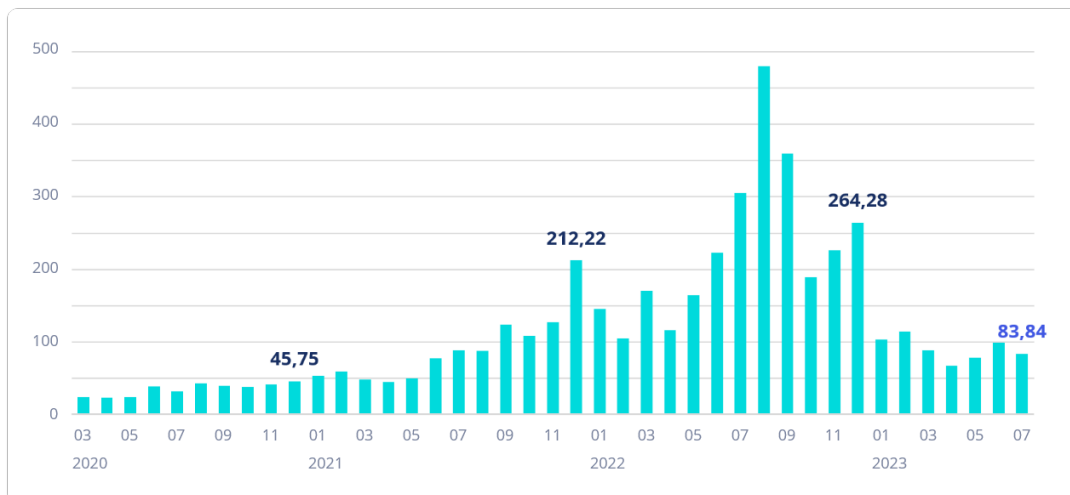
LIEPA

83,84 Eur / MWh

BIRŽELIS

98,70 Eur / MWh

Elektros energijos biržos „Nord Pool“ kainai Lietuvos kainų zonoje tiekėjas nedaro įtakos, o kainos pokyčius lemia tokie veiksniai kaip: Europoje ir kitose pasaulio šalyse besiklostančios situacijos, susijusios su energetika, geopolitinė padėtis, permainingos oro sąlygos, elektrinių atjungimai dėl planuoto remonto ar nenumatytų gedimų, besikeičiančios apyvartinių taršos leidimų (ATL) kainos, klientų energijos vartojimo intensyvumas ir pan.

Liepą **aukščiausia** elektros energijos kaina buvo **123,59 Eur/MWh** (liepos 5 d.), o **žemiausia** – **4,97 Eur/MWh** (liepos 29 d.). Kas lėmė tokius kainų šuolius?

Svarbiausi mėnesio įvykiai

Liepos mėnesį elektros energijos kainą formavę veiksniai:

Atsinaujinantys energijos ištekliai

Liepos mėnesį didmeninės elektros kainos buvo 14,9 proc. mažesnės negu birželį. Tai dalinai lėmė padidėjusi elektros energijos gamyba iš vėjo jėgainių Skandinavijos regione bei saulės elektros energijos gamybos augimas Vokietijoje.

Neigiama „Nord Pool“ sistemos kaina

Liepos 16 d. pirmą kartą susiformavo neigiama elektros energijos kaina „Nord Pool“ biržos Lietuvos kainų zonoje. Mažiausia kaina buvo nuo 15 iki 16 valandos – ji siekė -56,55 Eur/MWh. Panaši situacija susidarė ir kitose regiono šalyse. Tai lėmė keletas sutapusių aplinkybių – išaugusi vėjo elektros energijos gamyba bei neigiamos kainos Suomijoje ir Švedijoje.

Sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais

Lietuvos, Latvijos ir Estijos energetikos ministrai susitarė bendrai siekti Baltijos šalių sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais. Iškeltas tikslas tai padaryti iki 2025 m. vasario. Operatoriai iki 2024 m. rugpjūčio mėn. turės pranešti partneriams apie bendrą sprendimą nebepratęsti BRELL sutarties. Šis sprendimas dar kartą patvirtina Baltijos šalių vienybę siekiant bendrų energetinio saugumo tikslų.

Saulės ir vėjo pajėgumai Lietuvoje išaugo trigubai

„Litgrid“ duomenimis, Lietuvoje įrengtų saulės ir vėjo elektrinių galia jau viršija 2 GW. Per trejus metus atsinaujinančios energijos pajėgumai Lietuvoje išaugo beveik trigubai. Lietuvos atsinaujinančios energetikos plėtra išliks sparti – iki 2025 m. planuojama pasiekti 6 GW bendrosios saulės ir vėjo elektrinių galios.

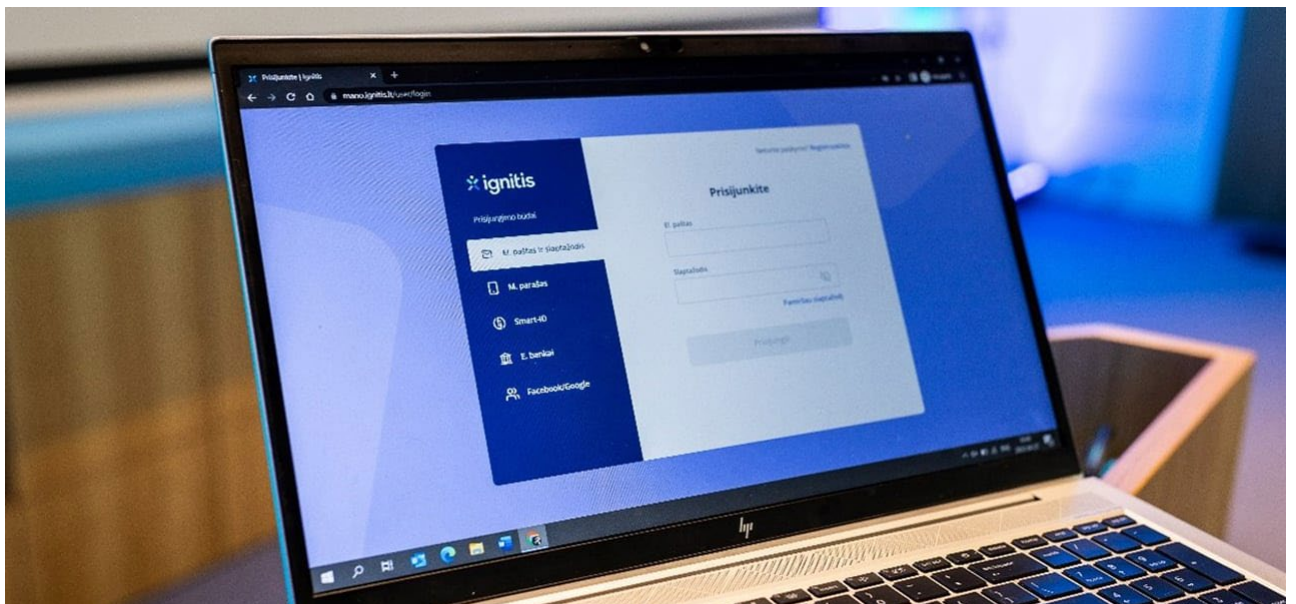
Ateities tendencijos

Elektros energijos kainos regione stabilizavosi.

Elektros kainų prognozė

Ateities didmeninės elektros energijos kontraktų kainos leidžia prognozuoti kainų kritimą pirmąją rugpjūčio savaitę. Jis gali siekti apie -10 proc., lyginant su liepos mėnesio duomenimis. Tokia situacija susidarys dėl Europoje išaugusios saulės elektros energijos gamybos bei padidėjusio energijos eksporto iš Skandinavijos regiono. Po šio kritimo per likusias tris rugpjūčio savaites numatomas sugrįžimas į esamą kainų lygį.

PRIMENAME

Naujoje savitarnoje **mano.ignitis.lt** dar patogiau valdykite elektros ir dujų tiekimo paslaugas.

Šiuo metu vis dar veikia senosios verslo klientams skirtos savitarnos svetainės, tačiau rugsėjo pabaigoje visi „Ignitis“ verslo klientai naudosis naująja savitarna, todėl kviečiame klientus jungtis ir išbandyti naująją savitarnos svetainę jau dabar. Daugiau informacijos [čia](#).

Turite žemės sklypą
ar stovėjimo aikštelę
šalia intensyvaus
eismo vietos?

Įdarbinkite ją!

✱ **ignitis** | on

[Gaukite asmeninį pasiūlymą](#)

DUJOS

Gamtinių dujų tiekimo Nyderlandų
TTF *front month* indekso [reikšmė](#) ICE
biržoje

0,34 % ↓
nuo praėjusio mėn.

LIEPA

32,12 Eur / MWh

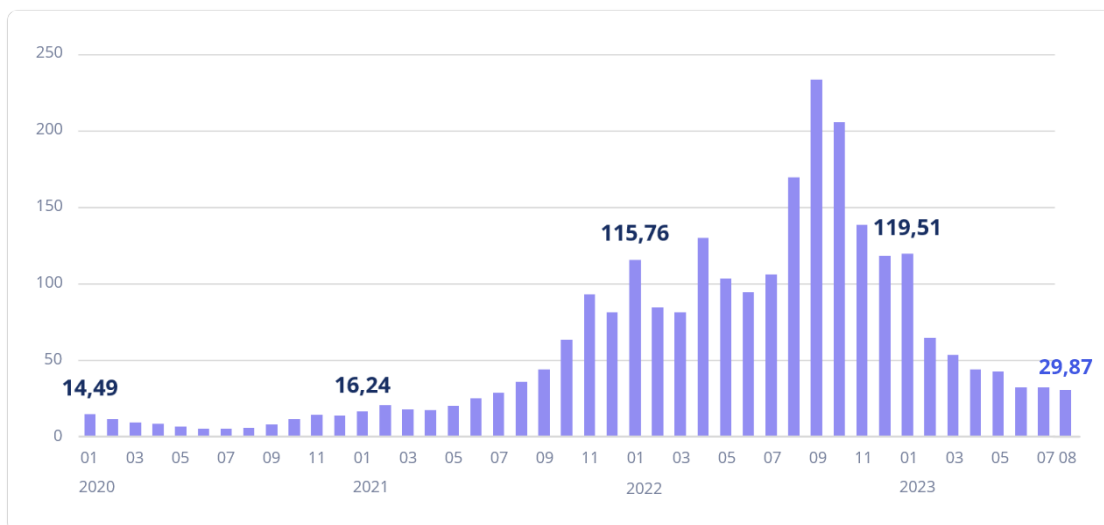
BIRŽELIS

32,23 Eur / MWh

RUGPJŪTIS

29,87 Eur / MWh

Dauguma „Ignitis“ verslo klientų gamtines dujas perka vadovaudamiesi gamtinių dujų biržų indeksu: Baltijos šalių BGSi ir Nyderlandų TTF kainomis, susietomis su didmenine rinka. Pastarojo indekso dinamika:

Svarbiausi mėnesio įvykiai

Liepą gamtinių dujų kainą formavę veiksniai:

Pagrindinės kainų mažėjimo priežastys

Liepos mėnesį gamtinių dujų kaina Nyderlandų TTF prekybos aikštelėje atpigo 2,25 Eur/MWh – rugpjūčio mėnesio tiekimui taikoma 29,867 Eur/MWh kaina. Gamtinių dujų kainos kritimą Europoje lėmė:

- neatsigaunantis dujų vartojimas pramonės sektoriuje;
- padidėjęs dujų tiekimas į ES tinklus, pasibaigus remontui Norvegijos dujų infrastruktūroje;
- solidžiai užpildytos ES požeminės dujų saugyklos;
- didelė vėjo generacija mėnesio antroje pusėje.

ICIS agentūros teigimu, 2023 m. pirmojoje pusėje ES dujų vartojimas išliko 8–16 proc. mažesnis lyginant su paskutinių šešių metų vidurkiu. Tokia situacija susidarė dėl ženklaus dujų poreikio sumažėjimo pramonės sektoriuje. Dėl aukštų dujų kainų, čia jos keičiamos kitomis kuro rūšimis arba gamyklos iškeliamos į pigesnę energiją siūlančias šalis (Azija). 2023 m. pirmąjį pusmetį Nyderlandų TTF indekso sekančio mėnesio kainos vidurkis siekė 44,11 Eur/MWh. Tai yra 56 proc. mažesnė kaina nei pernai, bet tris kartus didesnė lyginant su 2017–2021 m. vidurkiu.

Infrastruktūros remontai ir saugyklų užpildymas

Pasibaigus dujų tiekimo infrastruktūros remontui Norvegijoje liepos 14 d., dujų tiekimas šoktelėjo atgal į 340 mln. m³ per dieną. Kadangi šiuo metu ES dujų vartojimas yra sumažėjęs, jos kaupiamos požeminėse dujų saugyklose. Saugyklų užpildymas mėnesio pabaigoje pasiekė 85 proc. tai geresni rezultatai lyginant su praėjusių metų rodikliu (70 proc.). ICIS agentūros teigimu, pildant saugyklas tokiu tempu 90 proc. užpildymas bus pasiektas ženkliai anksčiau nei nustatyta Europos Komisijos tiksluose (lapkričio 1 d.). Tikėtina, kad jau spalio mėnesio viduryje ES požeminėse saugyklose bus saugoma apie 110 mlrd. m³ gamtinių dujų. Šis kiekis nepadengs viso ES dujų poreikio žiemos metu, tačiau sukurs didelę saugumo pagalbę esant šaltesnei žiemai.

Azijos rinkų suskystintų gamtinių dujų (SGD) importas

Liepos mėnesį SGD importas į Europą buvo žemiausias lyginant su šiuo laikotarpiu praėjusiais metais – jis siekė tik 11,9 mlrd. m³. Tokia situacija susidarė, nes Azijos regione tvyrant karščiams, ten ženkliai išaugo SGD poreikis. Azija siekia konkuruoti su Europos SGD pirkėjais, pasiūlydama iki 2023 m. pabaigos mokėti premiją už šiame regione pristatomą SPOT SGD. Šiuo metu EAX Azijos SPOT indekso premija siekia 3–6 Eur/MWh rudens pristatymui lyginant su Nyderlandų TTF sekančio mėnesio indeksu.

Ateities tendencijos

Dėl vis dar mažo gamtinių dujų vartojimo ES, pakankamos dujų ir SGD pasiūlos bei solidžiai užpildytų Europos požeminių gamtinių dujų saugyklų situacija rinkoje yra stabili.

Gamtinių dujų kainų prognozė

Rugpjūčio mėnesio pradžioje ICE tarpkontinentėje biržoje TTF dujų indeksas rugsėjo mėnesiui siekė apie 27 Eur/MWh. Tikėtina, kad gamtinių dujų kainos išliks panašiam lygmenyje kaip ir liepos mėnesį, nes ES saugyklos yra pakankamai užpildytos, o dujų vartojimas išlieka istorinėse žemumose. Artimiausią mėnesį kainų kilimą turėtų pristabdyti ir besibaigiančios karščio bangos Europoje bei prognozuojama didesnė vėjo generacija.

IGNITIS naujienos

„Ignitis“ investuos iki 115 mln. eurų į elektromobilių tinklo plėtrą Baltijos šalyse

„Ignitis“ per artimiausius 3-5 metus investuos iki 115 mln. eurų į elektromobilių tinklo plėtrą Baltijos šalyse. Pagrindinis investicijų tikslas – elektromobilių įkrovimo stotelių įsigijimas, siekiant vystyti įkrovimo tinklo

infrastruktūrą Baltijos šalyse.

[Plačiau](#)

Ar žinojote, kad...

ELEKTRA

- Vokietija atšaukė draudimą importuoti Islandiškas kilmės garantijas. Vokietijos aplinkosaugos agentūra (UBA) šį sprendimą priėmė po beveik metus trukusio draudimo, kai dalis Islandijos energijos vartotojų, suvartoję kilmės garantijas jų neatšaukdavo ir toliau eksportuodavo. Šis fenomenas yra vadinamas „dvigubu skaičiavimu“ (angl. *double counting*). Prognozuojama, kad Europoje kilmės garantijų kainos kris, nes rinkoje padidės pasiūla iš Islandijos eksportuotojų.
- Europos Sąjunga (ES) patvirtino tikslą iki 2030 m. galutinį energijos suvartojimą sumažinti iki 12 proc.. Šis tikslas yra dalis atnaujintos ES energijos efektyvumo direktyvos, pagal kurią ES įsipareigoja šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijas sumažinti 55 proc. lyginant su 1990 m. Prie tikslų įgyvendinimo ES šalys turės prisidėti savanoriškai, atsižvelgdamos į nacionalinius energetikos ir klimato planus. Šių planų atnaujinimo bus laukiama iki 2024 m. galo. Europos Komisija įvertins, ar nacionalinis prisidėjimas prie klimato tikslų yra pakankamas, kitu atveju, bus reikalaujama naujų nacionalinių tikslų ŠESD emisijų mažinimo procese
- Prancūzijoje prognozuojamas energijos tiekimo deficitas 2030 m. Prancūzijos energetikos ministerijos atstovai teigė, kad šalyje nacionaliniu lygiu turi būti sumažintas vartojimas ties 350 TWh per mažiau nei 10 metų. Tokį energijos kiekį gali pagaminti 35 atominės elektrinės per vienus metus. Ši problema atsirado, nes artėja 47 iš 56 šalyje veikiančių branduolinių jėgainių veiklos pabaiga. Kad

išvengtų šios problemos, Prancūzijos vyriausybė spartins vėjo jėgainių statybas bei svarstys galimybę pratęsti branduolinių jėgainių galiojimo terminą nuo dabar galiojančio 40 metų iki 60 metų.

DUJOS

- Europos Komisija paskelbė, kad po antrojo bendro dujų pirkimo paklausos sutelkimo konkurso PRISMA platformoje iš viso deryboms buvo sutelkta 12 mlrd. m³ gamtinių dujų. Pirmojo etapo metu – 10,9 mlrd. m³. Europos Komisija neatskleidžia, kokiai šio kiekio daliai buvo sudaryta pirkimo-pardavimo sutartis, tačiau, kaip skelbia pati Komisija, ši priemonė padės ES šalims užtikrinti dalies ES dujų saugyklų užpildymą konkurencingomis kainomis. Trečiasis bendro dujų pirkimo paklausos sutelkimo konkursas PRISMA platformoje įvyks rugsėjo mėnesį.
- Oxford energetikos institutas skelbia, kad 2023 m. pirmąjį pusmetį ES 27+ Didžiosios Britanijos dujų vartojimas buvo 11 proc. mažesnis (-27 mlrd. m³) lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Dujų kainos išlieka aukštos, o konkurencija tarp Europos ir Azijos dėl SGD krovinių auga. Dėl šių aplinkybių Europos Komisija ES šalims rekomenduoja ir toliau išlaikyti savanorišką 15 proc. mažesnį dujų vartojimą nuo 2023 m. balandžio 1 d. iki 2024 m. kovo 31 d.
- Į Vokietiją atvyko ketvirtasis šalies SGD terminalas, kuris veiklą vykdys Bremerhaven uoste. Visi šiuo metu Vokietijos turimi SGD importo terminalai yra FSRU tipo.